

Markov Chain Monte Carlo İle Hata-Parametre Yüzeyleri

*

Muharrem Küçükylmaz
Bilgisayar Mühendisliği
Yıldız Teknik Üniversitesi
İstanbul, Türkiye
muharrem.kucukylmaz@gmail.com

Abstract—Hata-parametresi optimize edilmiş bir modelde Markov Chain Monte Carlo(MCMC) yöntemi ile hata-parametre uzayı elde edilmiş ve bu yöntem ile daha başarılı model elde etmek amaçlanmıştır.

Index Terms—Markov Chain Monte Carlo, MCMC, Hata-parametre uzayı, Metropolis

I. GİRİŞ

Makine Öğrenmesi/Derin öğrenme modellerin başarısının artmasıyla birlikte bir sistemin işleyebilmesi için algoritmalar yerine modeller geliştirilmeye başlanmıştır. Modeller eğitilirken hata-parametre uzayında çok nadir global minimum noktaya ulaşmakla birlikte genellikle lokal minimum noktasına yakınsarlar. Ama çoğu kez tam lokal minimum noktasına ulaşamazlar. Bu çalışmada Lokal minimuma yakınsayan modelin MCMC ile hata-parametre uzayı incelenerek tam lokal minimum noktasını bulmak ve böylece model başarısını arttırmak amaçlanmıştır.

II. VERİ KÜMESİ

UCI veri kümesinden Tablo I'deki waveform, vowel, vehicle, splice ve zoo veri kümeleri seçilmiştir.

TABLE I: UCI Veri Kümesi

Table Head	Veri Kümesi				
	waveform	vowel	vehicle	splice	zoo
Özellik	40	11	18	288	16
Örnek sayısı	5000	990	846	3190	84

III. MODEL

Bu projede tek gizli katmanlı figure 1'deki sequential model kullanılmıştır. Gizli katman 64 düğümünden oluşmaktadır. Model ağırlık değerleri -5 ile +5 arasında rastgele olarak başlatılmıştır. Aktivasyon fonksiyonu için gizli katmanda sigmoid, çıkış katmanında softmax kullanılmıştır. Optimizer için Öğrenme katsayısı 0.001 olan Adam Optimizer tercih edilmiştir.

Model: "sequential"

Layer (type)	Output Shape	Param #
dense (Dense)	(None, 64)	2624
dense_1 (Dense)	(None, 3)	195
Total params: 2,819		
Trainable params: 2,819		
Non-trainable params: 0		

Fig. 1: Model

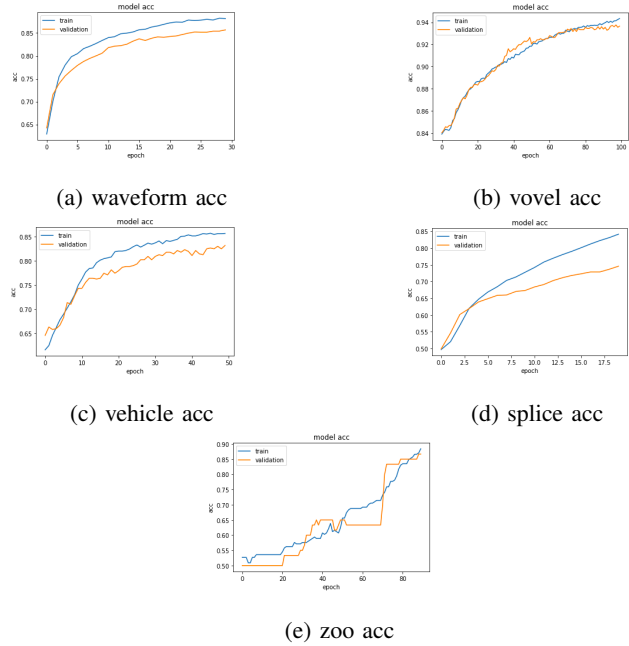

Fig. 2: Acc grafikleri

A. Model Başarıları

5 farklı veri kümesi ile model eğitilmiştir. Doğruluk-iterasyon grafikleri figure 2'deki gibidir.

IV. METROPOLIS HASTING ALGORİTASI

İstatistik de , Metropolis–Hastings Algoritması direkt örneklenmesi zor olasılıksal dağılımdan rastgele noktalar serisi elde etme metodu olan Markov Chain Monte Carlo algoritmasıdır. Metropolis algoritması ise Metropolis-Hasting algoritmasının olasılıksal dağılımın simetrik olduğu özel bir durumudur.

A. Metropolis Algoritması

$f(x)$, istenilen olasılıksal dağılım $P(x)$ 'e orantılı bir fonksiyon olsun. Algoritma adımları aşağıdaki gibidir.

- simetrik olasılık dağılımı seç.
- başlangıç noktasını tanımla.
- her iterasyon t de:
 - olasılık dağılımı $g(x'|x_t)$ 'ndan yeni aday nokta x' üret.
 - kabul edilme oranını $\alpha = \frac{P(x')}{P(x_t)}$ hesapla.
 - Kabul et / Reddet aşamasında;
 - * rastgele sayı üret. $u \in [0, 1]$
 - * eğer $u \leq \alpha$ ise kabul et ve $x_{t+1} = x'$ olarak ayarla.
 - * eğer $u > \alpha$ ise reddet ve $x_{t+1} = x_t$ olarak ayarla.

V. DENEYSEL ANALİZ

Metropolis algoritması için, model eğitildikten sonra hatanın en az olduğu son ağırlık değerleri başlangıç noktası olarak tanımlanmıştır. Olasılıksal dağılım için normal dağılım seçilmiş ve farklı sigma değerlerine göre hata-parametre yüzeyleri elde edilmiştir. Kabul et/reddet aşamasında α 1 den büyükse kabul edilmiş, küçükse $\%(\alpha)^n$ ihtimalle kabul edilmiştir. (α)'nın üssel değerini alma sebebimiz α 'nın 1'den küçük olduğu durumlarda kabul edilme ihtimalini azaltmaktır. figure 3'de waveform veri kümesinin hata-parametre yüzeyi görülmektedir. Tablo II'de de görüldüğü gibi sigma arttıkça kabul edilebilirlik oranı azalmaktadır. Çünkü random seçtiğimiz yeni nokta önceki noktaya göre mesafesi arttığı için başarı farkı da artmaktadır. Bu iki başarıyı oranladığımızda da fark arttıkça alphanın küçüldüğünü görürüz. Ayrıca tablodan eğitilmiş modelin lokal minimuma yakınsadığını ama tam lokal minimum noktasına ulaşamadığını görüyoruz. Bunun sebebi de adam optimizyer da accuracy belli eşik değerinin altındaysa model sonlandırıyoruz. yani tam lokal minimuma ulaşmıyoruz.

VI. SONUÇ

Bu projede eğitilmiş bir modelin çevresinde model başarısını arttıracak ağırlık değerlerinin olup olmadığı metropolis algoritması ile araştırılmıştır. Tablo II' de görüldüğü gibi çok az da olsa başarının arttığı gözlemlenmiştir.

VII. KOD

Kod: https://github.com/Mky07/mcmc_ile_hata_parametre_uzayi_kesfi.git

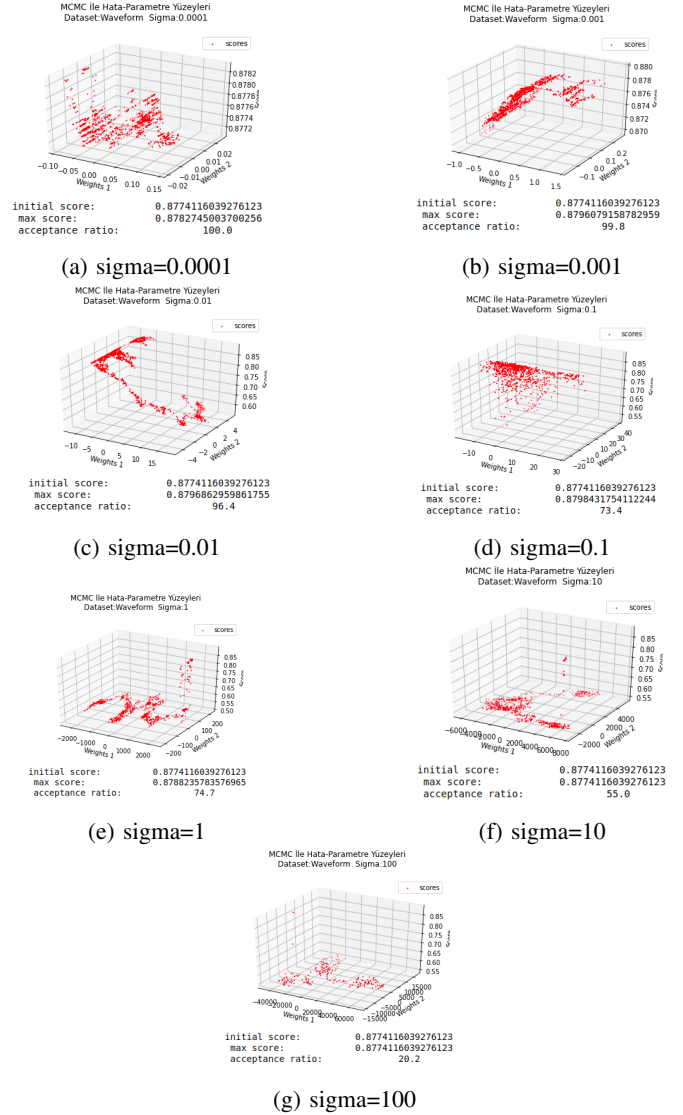

Fig. 3: waveform hata-parametre yüzeyi

TABLE II: Sigma-Kabul Oranı İlişkisi

	<i>sigma</i>	<i>başlangıç başarı</i>	<i>max. başarı</i>	<i>kabul oranı%</i>
waveform	0.0001	0.877411	0.878274	100
	0.001	0.877411	0.879607	99.8
	0.01	0.877411	0.879686	96.4
	0.1	0.877411	0.879843	73.4
	1	0.877411	0.878823	74.7
	10	0.877411	-	55
	100	0.877411	-	20.2
vowel	0.0001	0.941844	0.942060	100
	0.001	0.941844	0.944222	99.9
	0.01	0.941844	0.943778	99.1
	0.1	0.941844	0.944006	98.1
	1	0.941844	-	98.6
	10	0.941844	-	99.7
	100	0.941844	-	99.6
vehicle	0.0001	0.854311	0.855006	100
	0.001	0.854311	0.856050	99.6
	0.01	0.854311	0.855702	96.5
	0.1	0.854311	0.855006	73.3
	1	0.854311	-	100
	10	0.854311	-	94.4
	100	0.854311	-	96.2
splice	0.0001	0.828599	0.829337	100
	0.001	0.828599	0.829337	99.8
	0.01	0.828599	0.829337	93.2
	0.1	0.828599	0.829337	74.2
	1	0.828599	-	39.2
	10	0.828599	0.829336	56.2
	100	0.828599	-	74.4
zoo	0.0001	0.880281	-	100
	0.001	0.880281	0.883802	100
	0.01	0.887323	-	96.8
	0.1	0.880281	0.887323	78.4
	1	0.880281	-	89.6
	10	0.880281	-	94.3
	100	0.880281	-	94.7